

Kuopion ratapihan raiteet ja vaihteet ovat tulossa käyttöikänsä päähän. Myöskään nykyinen raiteisto-järjestely ei palvele tämän päivän tarpeita. Ratapihan uudistaminen ei edellytä ratasuunnittelua vaan hankkeessa voidaan edetä rakentamissuunniteluun hankkeen rahoituksen varmistuttua. Myös osissa toteuttaminen on mahdollista. Hanke myös mahdollistaa Iloharju - Kuopio välin nopeuden noston, joka on tarpeen tavoiteltaessa suurinta mahdollista aikasäästöä Kouvola - Kuopio välin matkajan lyhentämisessä.

NYKYTILA

Kuopion ratapiha palvelee Savon radan linjaliikennettä, alueen kierrätysmetallien ja raakapuukuljetuksia sekä paikallisen sellutehtaan kuljetuksia. Mahdollinen uusi biotuotetehdas Sorsasaloon tuo kasvua ratapihan liikennemääriin, jos kolmioraidetta ei toteuteta. Muilta osin ratapihan liikenteeseen ei ole odotettavissa kasvua. Nykyisin suurin osa kuljetuksista on vaunuryhmäkuljetuksia. Suorien junien osuus kasvaa, sillä ratapihan merkitys raakapuun keräilypaikkana vähenee kun kuljetukset siirtyvät nykyistä enemmän suoraan juniin. Tavara- ja henkilöliikenteen ratapihojen kehityskuva 2035:ssä (34/2013) Kuopion ratapihan on määritetty luokkaan 2: Tärkeät ratapihat. Ratapihan nykytilassa ongelmia muodostavat riittämättömät raidemäärät ja pituudet. Lisäksi ratapihalla on merkittäviä kunto-ongelmia. Muita ratapihalla havaittuja ongelmia ovat puutteet turvalaiteissa ja vaihteiden keskityksessä. Kuopion ratapiha onkin luokiteltu moniongelmaiseksi ratapihaksi. Kuopion ratapihan turvalaitteet ovat puutteelliset eikä vaihteita ole keskitetty. Ratapihan nykyinen raiteisto-malli ei sovellu ratapihan käyttötarpeisiin, sillä ratapihalla ei ole riittävästi 750 metrin ja 550 metrin raiteita. Henkilöliikenteen seisonta- ja huoltoraide-mahdollisuudet ovat tarpeisiin nähden riittämättömät ja henkilöjunia seisoitetaan osin tavararatapihalla. Henkilöliikenteen aseman laiturit eivät täytä nykyisiä esteettömyysvaatimuksia Kuopion ratapihalla käsitellään noin 9100 junaa vuodessa. Turvalaiteiden uusiminen ja

vaihteiden keskittäminen tehostaisivat vaihtotyötä ja parantaisivat sekä junaliikenteen että ratapihatyöntekijöiden turvallisuutta. Raidepituuksien kasvattaminen mahdollistaisi nykyistä pidempien junien kokoamisen, jolloin junamäärä vähenisi ja liikennöintikustannukset pienenisivät. Henkilöjunien seisonta- ja huoltoraiteiden lisääminen selkiyttäisivät henkilö- ja tavaraliikenteen toimia sekä vapauttaisivat raidetilaa tavaraliikenteelle. Henkilöaseman parantaminen lisäisi matkustajien palvelutasoa ja turvallisuutta. Toimenpiteen avulla arvioidaan saavutettavan myös henkilötyövuosien säästöjä.

HANKE JA TAVOITTEET

Hankkeessa on tavoitteena uusia käyttöikänsä päähän tulleet ratarakenteet, päivittää raiteistoa vastaamaan nykytilannetta ja luoda paremmat puitteet matkustajalle.

Hanketta edistetään kunnossapitotöiden yhteydessä tehtävillä ratapihan muutoksilla, joille on myönnetty yhteensä 5 M€ määräraha vuosille 2016 - 2017.

AIKATAULU

- Ratasuunnitelma ei ole tarpeen, sillä tarvittavat alueet hankitaan maanvaihtokaupan yhteydessä.
- Rakentamissuunnittelu käynnistyy rahoituksen varmistuttua.
- Rakentaminen on aloitettavissa aikaisintaan vuonna 2017.

KUSTANNUKSET

Ratapihan uusimisen kustannusarvio on 45 M€ MAKU130 (2010=100) josta Kunnossapitotöiden yhteydessä tehtävien töiden osuus on 5 M€.

VAIKUTUKSET

- + Tavaraliikenteen kilpailukyky paranee.
- + Liikenteen häiriöherkkyys pienenee.
- + Tukee Kuopion kaupungin matkakeskushanketta.
- + Selkiyttää henkilö- ja tavaraliikenteen toimia sekä vapauttaa raidetilaa tavaraliikenteelle.
- + Lisää matkustajien palvelutasoa ja turvallisuutta.
- + Toimenpiteen avulla arvioidaan saavutettavan myös henkilötyövuosien säästöjä.